

Nr 64

Av herr **Jacobsson, Gösta, m. fl.**, om viss höjning av det skattefria bottenbeloppet vid den statliga förmögenhetsbeskattningen.

Enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt går skattepliktsgränsen för den statliga förmögenhetsskatten vid en beskattningsbar förmögenhet å 80 000 kronor. Skatten utgör 5 promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger nämnda belopp; den stiger vid 100 000 kronor till 8 promille och utgör för den del förmögenheten ligger mellan 150 000 och 200 000 kronor 10 promille för att däröver slutligen stiga till 18 promille.

Nu gällande regler om skattepliktsgränsen fastställdes vid 1957 års riksdag. Dessförinnan utgjorde det skattefria bottenbeloppet 50 000 kronor. Höjningen av nämnda belopp kom närmast till stånd för att undanröja de verkningar av de höjda taxeringsvärdena å fastigheter som komme att uppstå genom den då pågående fastighetstaxeringen. Hänsyn torde emellertid jämväl ha tagits till den inträffade penningvärdesförsämringen.

Sedan år 1957 har penningvärdesförsämringen fortskridit. Den torde ha uppgått till 10—15 %. Penningvärdesförsämringen har medfört en automatisk skärpning av förmögenhetsskatten. Tillgångar vilka tidigare låg under skattepliktsgränsen har numera kommit upp i ett sådant nominellt värde att de drabbas av skatten. Progressiviteten i skalorna har dessutom fått en hårdare verkan. Förmögenhetsskatten har därigenom i många fall kommit att verka mycket betungande för de skattskyldiga, även för sådana med begränsade inkomster. Den kommer nämligen som ett tillägg till de statliga och kommunala inkomstskatterna, vilka redan de representerar ett högt skatteuttag. Därtill kommer att den omständigheten, att förmögenhetens nominella värde till följd av penningvärdesstegringen stigit, ofta icke medfört motsvarande ökning av förmögenhetens avkastning. Att uppmärksamma är att för mindre företagare förmögenheten till väsentlig del består av fordringar, lager och maskiner eller fabriksfastigheter och för jordbrukarna av bl. a. kreatur och maskiner. Kapitalet är i detta fall ett arbetsredskap; den extra skatten därpå är därför särskilt kännbar.

Förmögenhetsskatten är slutligen såsom sådan ägnad att motverka det sparande som ur samhällets synpunkt framstår såsom önskvärt.

De vid 1961 års höstriksdag fastställda ändrade ortsavdragen och skatte-skalorna för *inkomstskatten* innebar en justering, föranledd av penningvärdesförsämringen. Skäl torde föreligga att även vidtagna motsvarande justering i fråga om förmögenhetsskatten.

Den mest angelägna uppgiften torde vara att höja det skattefria bottenbeloppet. Det hade i och för sig varit befogat att även vidtaga en justering av skatteskalorna, vilka blev oförändrade vid 1957 års höjning av bottenbeloppets storlek. En sådan justering torde emellertid icke kunna göras utan närmare utredning, och det torde vara att utgå ifrån att sådan utredning kommer att göras av den allmänna skatteberedningen. Dess arbete torde dock draga långt ut på tiden. Vi inskränker oss för närvarande till att föreslå en höjning av skattepliktsgränsen till 100 000 kronor.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen om statlig förmögenhetsskatt, att det skattefria bottenbeloppet för den statliga förmögenhetsskatten höjes från 80 000 kronor till 100 000 kronor, samt att förmögenhetsskatt icke skall utgå å den del av förmögenhet, som understiger sistnämnda belopp.

Stockholm den 23 januari 1962

Gösta Jacobsson

N. Yngve Nilsson

Gustaf Henry Hansson

Nr 65

Av herr Nilsson, Ferdinand, m. fl., om uttagande av den allmänna varuskatten i produktions- eller partihandelsledet, m. m.

(Lika lydande med motion nr 97 i Andra kammaren)

Beskattning efter demokratiska principer innebär att rättvis hänsyn tages till skattebetalarens skattekraft, såväl inkomst som försörjningsbörda. Den indirekta beskattningen av umbärliga varor infogas däri i samma mån som den möjliggör för den enskilde att genom konsumtionsval i viss mån avväga skatteuttaget med hänsyn till bärkraft genom att avstå från förbrukning som har karaktär av umbärlighet, eller kanske av lyx.

Från en sådan tidsenlig beskattning som tar hänsyn till rättvisa och skälighet skiljer sig principiellt den allmänna varubeskattningen (omsättningskatten). Detta därför att den avsiktligt verkar generellt och med samma tryck beträffande nödvändighetsvaror och lyx. Att lyxbeskattningen avväges likadant som skatten på livets nödtorft är en konsekvens som icke kommer den allmänna varuskatten att framstå som rimligare. För denna skatteform existerar intet socialt hänsynstagande. Tvärt om drabbar den familjeförsörjaren med många munnar att mätta hårdare än ensamstående. Och då denna skatt utgår på enkla och prisbilliga livsmedel såsom mjölk, bröd och potatis drabbas den mindre välställda hårdare än den som har bättre inkomster